

Õppetegevuse tagasiside tulemuste arvestamine teaduskondades 2016/2017

Kokkuvõte:

Tagasiside küsimise ja arvestamise korra kohaselt analüüsivad teaduskonnad tagasiside tulemusi ja koostavad tulemuste rakendamise kohta õppeaastapõhise aruande, milles antakse hinnang tagasiside tulemustele ja esitatakse parendustegevused õppeprotsessi kvaliteedikindlustamiseks. Hinnangud tagasiside tulemustele hõlmavad reeglina üliõpilaste tagasisidet õppeainete, õppejõudude ja õppeprotsessi kohta, huvigruppide ja lõpetajate poolt antud tagasisidet ja teisi tagasisideuuringud ja –näitajad sh üliõpilasesinduse poolt korraldatavat HKT tagasisideuuringut.

Tagasiside aruannetes kajastatakse nii aruandeperioodil tehtud kui ka järgmiseks perioodiks kavandatud parendustegevusi teaduskonnas tervikuna tuues näiteid parendustegevustest õppekavade ja õppeainete lõikes. Aruannetes toodud info põhjal saame tõdeda, et kõik teaduskonnad ja kolledžid arvestavad õppetegevuse ja õppekorralduse hindamisel, parendamisel ja kvaliteedikindlustamisel tagasisideküsitluste tulemusi.

Alljärgnev koond on koostatud teaduskondade ja kolledžite õppetegevuse **tagasiside aruannete 2016/2017 ja tegevuskavade** põhjal ja sisaldab näiteid tagasiside rakendamisega seonduvate tegevuste, tulemuste ja parimate praktikate kohta teaduskondades.

Tagasiside tulemustest johtuvad või neid arvestades ellu viidud parendustegevused 2016/2017 õppeaastal, mida erinevates aruannetes enim nimetati, on järgmised:

- 1) Erialaõppeainete sisu kaasajastamine ja õppematerjalide täiendamine, uute I astme õppekavade väljatöötamine
- 2) Õppejõudude täiendkoolitamine, õppemetoodiline nõustamine, välisõppejõudude kaasamine
- 3) Õppejõududega personaalsed läbirääkimised ja kokkulepped täienduskoolituseks jm parendustegevusteks. Õppejõu asendamine. Nõupidamised õppejõududega, kelle keskhinne oli madalam kui 4,0 põhjuste selgitamiseks ja parendustegevuste kavandamiseks.
- 4) Praktiliste tööde mahu suurendamine, praktikakorralduse parandamine, praktika info kättesaadavuse parandamine
- 5) Tunniplaani korrigeerimine, info kättesaadavuse parandamine, õppekoormuse optimaalsem jaotamine jm õppekorralduslikud muudatused

NB! Detailsem info tagasiside arvestamise kohta teaduskondades on leitav tagasiside aruannetest siseveebis Õppetöö dokumentide all.

Näiteid tagasiside põhjal elluviidud parendustegevustest:

Majandusteaduskond

Teaduskonna tasandil on vastatud üliõpilaste murele seoses akadeemiliste tavade rikkumistega. Kinnitatud on akadeemiliste tavade rikkumise ning vääritud käitumise menetlemise kord. Õppejõude ja üliõpilasi on informeeritud ning välja on töötatud õppejõu juhendmaterjalid.

2016/2017 teostatud parendused õppekavade lõikes

- õppetöö korralduses ja õppekava arenduses:

TVT – Võttes arvesse üliõpilaste tagasisidet, on uues õppekava versioonis suurendatud nii spetsialiseerumissuuna kui ka valikainete hulka. **TATM** – nõ. „Tüüp tunniplaani“ (tüüpõpingukava) osas oli

probleeme nominaalkoormuse saavutamiseks. Seetõttu korrigeeriti tüüpõpingukava. **TABB** – Vastuseks kriitikale, et peerialade roll on olnud liialt väike, suurendati õppekava uues versioonis nende mahtu tasemelt 2x4EAP tasemele 4x6 EAP. **HAPM** – ette on heidetud õppekavade liigset teoreetilisust. Sellest lähtuvalt on õppekavasse lisatud harjutustunde väiksemates rühmades, mis võimaldab süvendatumalt tegeleda praktiliste probleemidega. **TAKM** – õppejõud koguvad enda tarbeks iga aine lõpus kõikidelt üliõpilastelt individuaalset tagasisidet nn "Exit Card" abil.

-õppeainete ja õppejõudude osas:

HAAB, HAJB, HAJM - Inglise keelt mitte piisavalt hästi osanud õppejõud on välja vahetatud; muudetud on kursusel antud ülesannete mahtu; vesteldud õppejõududega tekkinud probleemide koheseks lahendamiseks; õppejõu haigestumisel või muul põhjusel loengu ärajäämisel loengud ümber korraldatud; kui üliõpilaste grupp on tõstatanud probleemi, on nendega eraldi kohtunud jne.

HAGM - Vähendatud ülekoormatud õppejõudude koormust, et tõsta kvaliteeti madala tagasisidega õppegruppides. **HAKB, HAPM, HVWM** – üliõpilastega koostöös on täpsustatud ÕIS tagasisides alla 4,0 saanud õppeainete-õppejõudude hinnangute tagamaid ning tehtud selle baasil õppejõududele konkreetseid ettepanekuid parendusteks. Kahes aines on õppejõud asendatud.

Edasiseks planeeritud parendustegevused:

HABJ ja HAJM - Sügisel 2017 analüüsida kursuste õppematerjale ning koguda üliõpilastelt hinnang nende sobivuse ja piisavuse kohta. **TVTb** - erilist tähelepanu pöörata esmakursuslaste rahulolule oma seniste õpingutega, ennetades nende õpingute katkestamise võimalust. Välisõppejõudude suurema kaasamise võimaluste leidmine ning meie kohalike õppejõudude inglise keele oskuse vajakajäämistele tähelepanu juhtimine ja koolitusvõimaluste pakkumine.

Täiendavalt on kavas:

1. Analüüsida just äsja laekunud õppekavade kvaliteedihindamise (ärinduse ja halduse õppekavagrupp) aruandes väljatoodud parendusettepanekuid koos viimases HKT raportis märgituga. Eesmärgiks on arvestada sealse infoga magistrikavade reformimise protsessis ning 2018. aastal pöörata taas rohkem tähelepanu bakalaureuse õppekavadele.
2. Üliõpilaste kaasamine teaduskonna juhtkonna koosolekutele.

Infotehnoloogiateaduskond

Kolmandat aastat järjest küsitakse kõikidelt ainet kuulavalt üliõpilastelt operatiivset (anonüümset) tagasisidet nn. **Muddy kaartide** põhimõttel - kaks korda semestris kirjutavad konkreetsetes loengus või praktikumis osalevad tudengid õppejõule olulisemad positiivsed ja negatiivsed hinnangud/arvamused aine kulgemise kohta – mis on hästi ja mida peaks/võiks teha teisiti. Saadud tagasisidest teeb õppejõud lühikokkuvõtte, mida analüüsib nii tudengitega kui ka esitab selle õppekava juhile ja/või instituudi direktorile.

Näiteid tulemuste kiirest rakendamisest õppeprotsessi parendamisel:

- * Aine X1, tudengite tagasiside Muddy kaartidel semestri keskel - "praktikume peaks olema rohkem, loenguid võiks olla vähem". Reageering: teises semestripooles oli osa loenguid asendatud praktikumidega.
- * Aine X2, tudengid protestisid Muddy kaartide kaudu hindamise korralduse üle. Reageering: Õppejõuga arutatud ja lahendus, kuidas hindamine siiski õiglasel viisil ümber korraldada, leitud.

Teaduskond on aasta-aastalt kõrgendanud nõudmisi õppetöele. Hetkel loetakse „hea tagasiside piiriks“ ca 4,0 hinnet ÕIS-is kehtivas 5-palli süsteemis. Sellise arvestuse kohaselt on vähem kui 10% aineid ja õppejõude tudengite hinnangute põhjal alla selle piiri. Nende hulgast tuleb välja arvata mitmed ekstreemjuhul (üksikud deklareerijad, üksikud hinded), kuid ülejäänud juhtudel selgitati õppejõudude/õppekavajutide poolt individuaalkorras välja tegelikud madala hinnangu põhjused. Põhjuseid oli nii objektiivseid (näiteks aine esmakordne lugemine ja sellest tulenenud väikesed ebakõlad) kui ka subjektiivseid (näiteks põhjendamatu suured nõuded iseseisva töö mahule vms).

Näiteid tagasiside põhjal tehtud muudatustest õppejõudude valikul:

* Aine X3. Õppejõud õpetas triviaalseid ja kaasaegsete süsteemide arendamise juures enam mitte kasutatavaid lähenemisi eriti monotoonsel viisil teksti slaididelt ette lugedes. Õppejõule pakuti enesetäiendamise võimalust, aga asi ei paranenud ka järgmisel aastal oluliselt. Kuna õppeaine ei täitnud oma rolli ja sisulise teadmise said tudengid teistel ainekursustel nagunii, jäi see kursus õppekava uues versioonis õppekavast välja.

* Aine X4. Kaasatud tööstusliku taustaga külalisõppejõudu. On suurendatud praktiliste tööde osakaalu

Tegevused edasiseks

- Jätakuvalt tõhustada esimese ja teise astme õppekavade reformi protsessis erinevate tagasisidevormide kaudu saadud info rakendamist tulevaste uute õppekavade parendamisel;
- Jätkata Muddy kaartide põhise tagasiside rakendamist kõigis õppeainetes ning innustada üliõpilasi andma maksimaalselt objektiivset tagasisidet.

Inseneriteaduskond

Märtsis 2017 kohtus teaduskonna juhtkond HKT raporti koostajatega ja täpsustati tagasiside detaile. HKT raportit arutati inseneriteaduskonna programminõukodades ja koostati tegevuskava tagasiside arvestamise kohta.

Eelmiste aastate ÕISI tagasiside tulemuste põhjal on plaanis kesksed parandustegevused tüüp tunniplaani koostamise osas, sest üliõpilaste hinnangud on viimastel semestritel olnud väga madalad.

Näiteid tagasiside põhjal tehtud muudatustest:

KAKB ja **KAKM** õppekavade puhul on üliõpilaste hinnang õppekava ainetele üsna kõrge (keskmiselt > 4,5). Üliõpilaste üldhinnang õppejõududele ÕISI andmete järgi oli mõlemal õppekaval samuti üle 4,3. Madalaima hinnanguga õppeainete probleemid on saanud lahenduse uue bakalaureuse õppekava raames. Õppeprotsessi korraldamise erinevate aspektidega on tudengid väga rahul, eriti kõrgelt hinnati dekanaadi tööd, kuid KAKM üliõpilased andsid juba teist aastat järjest madala hinnangu tunniplaanile, mis ajendas plaani võtma keskseid parendustegevusi tüüp tunniplaani koostamise osas.

Negatiivse tagasiside põhjustena on välja toodud elektroenergeetika ja mehhatroonika instituudi õppeaine X nõrk struktuur ja õppejõu halb inglise keele oskus, mis ületab õppejõu kiituseks toodud entusiasmi ja abivalmiduse mõju. Sarnased puudused on õppejõu kohta märgitud HKT 2016/2017 tagasisides ka kahes teises aines. Õppejõud on nendes ainetes välja vahetatud.

Õppeainet Sissejuhatus digitaaltehnikasse loetakse viimast korda 2017 sügissemelstril. Õppematerjali keeruline struktuur on olnud üheks kriitilisemaks etteheiteks õppeaine läbiviimisel, mistõttu varasema õppematerjaliga jätkamine õppejõu vahetamisega ei ole piisav lahendus. Uues õppekavas nimetatud ainet ei ole, sisuline teadmine saavutatakse teiste õppeainete läbimisel.

Uued õppekavad sisaldavad reeglina vähem probleemseid aineid ja isegi, kui samad õppejõud jätkavad, siis nende koormus ja antavad ained vaadatakse üle. Näiteks õppeainet Sissejuhatus robotitehnikasse annavad edaspidi mitu erinevat õppejõudu, õppeainesse elektri ja autotehnika ja infosüsteemid energeetikas kaasatakse ülikooliväliseid eksperte jne.

Loodusteaduskond

Uute bakalaureuse õppekavade koostamise ja olemasolevate põhjaliku ajakohastamise käigus analüüsiti kogu saadaolevat andmestikku tagasiside osas ja võimaluste piires arvestati sellega ka õppekavade uuendamisel. Tagasisidet arvestatakse ka II astme õppekavade muutmisel.

Hinnangud tagasiside tulemustele ja näited arendustegevustest:

YAGB - Arendati välja uus bakalaureusekava vastuvõtuga 2017 sügisel. Kavva on lisatud uus õppeaine "Virtuaalne laboripraktika", et kasutada enam infotehnoloogilisi võimalusi õpetamiseks. Üliõpilaste poolne

hinnang õppejõududele on üksikute eranditega väga kõrge, madalama kui 4,0 hinnangu saanud õppejõududega on vesteldud ja põhjusi uuritud.

YAEM - HKT raportis 2016/2017 väga kriitiliselt hinnatud kolme mäendusaine õppejõud on välja vahetatud.

KATB ja **KATM** õppekavadesse on tagasiside põhjal planeeritud rohkem erialaseid õppeaineid ja suurem valik valikaineid, et tudengitel oleks suurem valikuvabadus kujundada oma õpinguid vastavalt erialalisele huvile.

Eesti Mereakadeemia

Tagasiside tulemusi on tutvustatud EMERA töötajate infotundides ning õppekavakomisjonides.

Tagasiside tulemusi tutvustatakse vastavalt selles infotunnis, mis järgneb tagasiside andmise lõppemisele.

Viimane infotund toimus 23.03.2017.

Toimuvad regulaarsed arutelud põhikohaga töötavate õppejõudude ja otseste juhtide vahel, mille käigus pööratakse tähelepanu ka õppetegevuse kvaliteedile, sh ÕISI tagasisidele. Vestluste käigus täpsustatakse plaanid ja tegevused sh õppemetoodiline töö ja täienduskursused.

Üliõpilaste tagasiside ja hinnangute põhjal valitakse EMERA parim õppejõud. 2016/2017 sügisel esitasid üliõpilased parima õppejõuna tunnustamiseks Aadu-Otto Haavamäe ja Kuressaare keskuskes Paavo Kuuseok.